

Pievienotās vērtības nodoklis

Publicēts: 26.08.2020.

PVN piemērošana

PVN ir patēriņa nodoklis, kas tiek iekļauts preces vai pakalpojuma cenā, un to samaksā preces vai pakalpojuma gala patērētājs. Latvijā ar PVN apliekamiem darījumiem piemēro PVN standartlikmi 21 procenta apmērā. Atsevišķām preču grupām un pakalpojumiem ir piemērojama PVN samazinātā likme 12 procentu un 5 procentu apmērā, kā arī PVN likme 0 procentu apmērā.

Plašākā informācija par PVN likmēm Latvijā ir pieejama [šeit](#).

PVN subjekti:

1. Iekšzemes nodokļa maksātājs:

reģistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kurš reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta (VID) PVN maksātāju reģistrā;
neregistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kurš, izmantojot Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteiktās tiesības, nav reģistrējies VID PVN maksātāju reģistrā.

2. Citas dalībvalsts nodokļa maksātājs:

citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kurš nodokļa maksāšanas vajadzībām ir reģistrēts citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā;
 citas dalībvalsts neregistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kurš nav reģistrēts citas dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā un kura juridiskā adrese vai dzīvesvietas adrese ir citā dalībvalstī.

3. Trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātājs:

trešo valstu vai trešo teritoriju reģistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kuram ir piešķirts nodokļa maksātāja identifikācijas numurs vai tam līdzvērtīgs numurs, kas nodokļa piemērošanas vajadzībām ļauj identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķirusi valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību;
trešo valstu vai trešo teritoriju neregistrēts nodokļa maksātājs – nodokļa maksātājs, kuram nav piešķirts nodokļa maksātāja identifikācijas numurs vai tam līdzvērtīgs numurs, kas nodokļa piemērošanas vajadzībām ļauj identificēt nodokļa maksātāju un ko piešķir valsts, kurā nodokļa maksātājs veic saimniecisko darbību.

4. Fiskālais pārstāvis

5. PVN grupa

PVN subjektam ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā pirms tiek uzsākta ar PVN apliekamo darījumu veikšana. Tomēr iekšzemes nodokļa maksātājs var izmantot īpašu režīmu mazajiem uzņēmumiem un neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā, ja tā veikto ar PVN apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā nav pārsniegusi 40 000 euro.

PVN objekti:

preču piegāde par atlīdzību;

pakalpojumu sniegšana par atlīdzību;

preču imports;

preču iegāde Eiropas Savienības (ES) teritorijā, arī reģistrētā PVN maksātāja preču pārvietošana no citas dalībvalsts uz iekšzemi šīs personas uzņēmējdarbības nodrošināšanai iekšzemē;

preču piegāde ES teritorijā, arī reģistrētā PVN maksātāja preču pārvietošana no iekšzemes uz citu dalībvalsti šīs personas uzņēmējdarbības nodrošināšanai citā dalībvalstī;

neregistrēta nodokļa maksātāja vai personas, kas nav nodokļa maksātājs, veiktā jaunu transportlīdzekļu iegāde ES teritorijā.

Preču iegāde ES teritorijā - preču saņemšana iekšzemē no citas ES dalībvalsts personas. Piemēram:

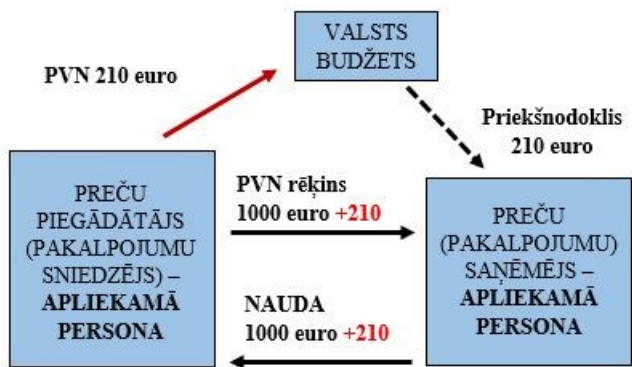
Preču piegāde ES teritorijā - preču piegāde, ja preces no iekšzemes nosūta vai transportē uz citu ES dalībvalsti. Piemēram:

PVN maksāšanas kārtība

Pievienotās vērtības nodokļa likumā ir noteikta gan vispārīgā, gan apgrieztā jeb reversā PVN maksāšanas kārtība darījumiem, kas veikti iekšzemē starp reģistrētiem nodokļa maksātājiem. Shēmās atspoguļots piemērs, kā atšķiras apgrieztā jeb reversā PVN maksāšanas kārtība no vispārīgās PVN maksāšanas kārtības, ja iekšzemē tiek veikta preču piegāde (sniegts pakalpojums) starp reģistrētiem nodokļa maksātājiem, pieņemot, ka darījuma vērtība ir 1000 *euro* un darījumam tiek piemērota PVN likme 21% apmērā.

Vispārīgā PVN maksāšanas kārtība (shēma Nr.1)

Vispārīgās PVN maksāšanas kārtības gadījumā (sk. shēmu Nr.1):

1. preču piegādātājs (pakalpojumu sniedzējs) izraksta preču vai pakalpojumu saņēmējam PVN rēķinu, kurā norāda:

piegādāto preču (sniegto pakalpojumu) vērtību 1000 *euro*;

PVN likmi 21% apmērā aprēķināto PVN summu 210 *euro* (t.i., 1000 *euro* x 21%);

iekļauj savā PVN deklarācijā darījuma vērtību 1000 *euro* un aprēķināto PVN summu kā valsts budžetā maksājamo PVN 210 *euro*.

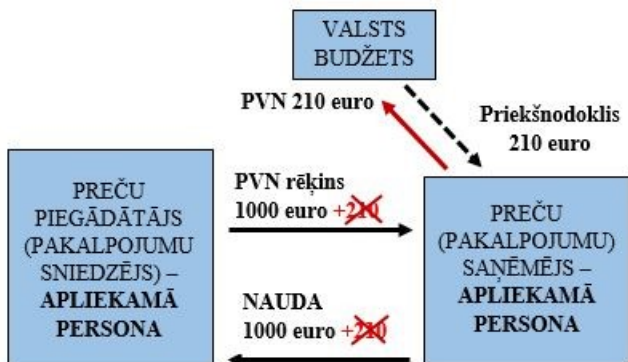
2. preču (pakalpojumu) saņēmējs:

samaksā preču piegādātājam (pakalpojumu sniedzējam) PVN rēķinā norādīto atlīdzību un PVN summu 1210 *euro* (t.i., 1000 *euro* + 210 *euro*);

ja iegādātās preces (saņemtie pakalpojumi) paredzēti preču vai pakalpojumu saņēmēja ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, iekļauj PVN rēķinā norādīto PVN summu savā PVN deklarācijā kā atskaitāmo priekšnodokli 210 *euro*.

Piezīme. Vispārīgās PVN maksāšanas kārtības gadījumā preču (pakalpojumu) saņēmējs var nebūt reģistrēts nodokļa maksātājs.

Apgrieztā jeb reversā PVN maksāšanas kārtības gadījumā (shēma N.2):

Apgrieztā jeb reversā PVN maksāšanas kārtības gadījumā (shēma N.2):

preču piegādātājs (pakalpojumu sniedzējs):

izraksta preču (pakalpojumu) saņēmējam PVN rēķinu, kurā norāda piegādāto preču (sniegto pakalpojumu) vērtību bez PVN 1000 *euro*;

iekļauj savā PVN deklarācijā darījuma vērtību 1000 *euro*;

2. preču (pakalpojumu) saņēmējs:

samaksā preču piegādātājam (pakalpojumu sniedzējam) PVN rēķinā norādīto preču (pakalpojumu) vērtību 1000 *euro*;

aprēķina atbilstošu PVN summu no PVN rēķinā norādītās darījuma vērtības, piemērojot PVN likmi 210 *euro* (t.i., 1000 *euro* x 21%);

iekļauj aprēķināto PVN summu savā PVN deklarācijā kā valsts budžetā maksājamo PVN 210 *euro*;

ja iegādātās preces (saņemtie pakalpojumi) paredzēti preču vai pakalpojumu saņēmēja ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, iekļauj aprēķināto PVN summu savā PVN deklarācijā kā atskaitāmo priekšnodokli 210 *euro*.

Apgrieztā jeb reversā PVN maksāšanas kārtība piemērojama Pievienotās vērtības nodokļa likumā noteiktām preču vai pakalpojumu kategorijām, ja preču piegādātājs (pakalpojumu sniedzējs) un preču (pakalpojumu) saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji un darījums veikts iekšzemē.

Apgrieztā jeb reversā PVN maksāšanas kārtības Latvijā piemērošana:

kokmateriālu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 141.pants) – no 1999.gada 1.jūlija;

metāllūžņu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.pants) – no 2011.gada 1.oktobra;

būvniecības pakalpojumiem (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 142.pants) – no 2012.gada 1.janvāra;

mobilo telefonu, planšetdatoru, klēpjatoru un integrālās shēmas ierīču piegādēm (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.¹ pants) – no 2016.gada 1.aprīļa;

graudaugu un tehnisko kultūru piegādēm (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.² pants) – no 2016.gada 1.jūlija;

neapstrādātu dārgmetālu, dārgmetālu sakausējumu un ar dārgmetālu plaķētu metālu piegādēm (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.³ pants) – no 2017.gada 1.janvāra;

spēļu konsoļu piegādēm (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.¹ pants) – no 2018.gada 1.janvāra;

melno un krāsaino metālu pusfabrikātu piegādēm (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.⁴ pants) – no 2019.gada 1.jūlija;

metālizstrādājumu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.⁴ pants) – no 2018.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 30.jūnijam;

būvizstrādājumu piegādei (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 142.pants) – no 2018.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim;

sadzīves elektronisko iekārtu un sadzīves elektriskās aparatūras piegādei (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 143.⁵ pants) – no 2018.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 31.decembrim.”

Normatīvie akti

PVN likmes

PVN likmes citās ES valstīs

Atbrīvojumi

<https://www.fm.gov.lv/lv/pievienotas-vertibas-nodoklis>